

فصل ششم

نفت و گاز

سفید

(بدون سر صفحه)

سوخت ماشین آلات کشاورزی، صنعتی و سوخت تعدادی وسایل نقلیه عمومی و تأسیسات حرارتی به کار می رود.

بنزین موتور: بنزین موتور آمیزه ای است از هیدروکربورها به طور عمده حلقوی و ایزومره با نسبت های متفاوت که برای افزایش درجه آرام سوزی آن، برخی از ترکیبات آلی به آن اضافه می شود.

گاز طبیعی (گاز غنی): گاز تولیدی از منابع نفتی و گازی را گاز طبیعی یا غنی می گویند که به صورت «کلاهک»، همراه با نفت (مانند گاز منطقه آجاجاری) و «مستقل» (نظیر ذخایر گاز سرخس و سرخون) قابل دسترسی می باشد.

گاز سبک: گاز غنی (طبیعی) پس از طی مراحل جداسازی و پالایش، به سبک تبدیل می شود. منظور از جداسازی، جداکردن مایعات و میعانات گازی از گاز غنی است.

گاز مایع: گاز مایع مخلوطی است از پروپان و بوتان نرمال که در اثر شرایط محیط و مصرف نسبت حجمی این دو ماده در مخلوط تغییر می یابد و در تحت فشاری حدود ۱۱۰-۱۰۰ پوند بر اینچ مربع به صورت مایع در می آید.

مشترک: مشترک، مصرف کننده ای است که با یک عرضه کننده انرژی برای یک دوران ثابت طبق مقررات کاربری دارای یک پیمان است و انشعاب یا انشعابات مورد تقاضایش برقرار شده است.

مشترک گاز: عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که طبق روش پذیرش متقاضیان گاز پس از تحویل مدارک مورد نظر و پرداخت حقوق و هزینه های متعلقه، مشخصاتش در دفتر پذیرش

به دلیل اهمیت فعالیت های نفت و گاز، یک فصل مستقل از فصل های معدن و صنعت به اطلاعات آماری مربوط به این فعالیت ها اختصاص داده شده است. اطلاعات آماری ارائه شده در این فصل شامل میزان مصرف انواع فرآورده های نفتی و امکانات لازم برای تأمین و توزیع این فرآورده ها می باشد که توسط شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران - منطقه قم و شرکت ملی گاز ایران - منطقه قم تأمین شده است.

تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل به شرح زیر است:

نفت سفید: نفت سفید برشی از نفت خام و متشکل از سه نوع هیدروکربور پارافینی، نفتینی و آروماتیک می باشد. این فرآورده به عنوان سوخت گرمایشی و سوخت مراکز حرارتی به کار می رود و یکی از موارد اصلی تشکیل دهنده سوخت جت است.

نفت کوره: نفت کوره از بازمانده تقطیر نفت خام در برجهای تقطیر پالایشگاه به دست می آید. این فرآورده به سبب دارا بودن هیدروکربورهای سنگین، به آسانی نمی سوزد و یکی از سوختهای عمده کشتی ها و واحدهای بزرگ صنعتی از جمله نیروگاه های برق به شمار می رود.

نفت گاز: نفت گاز فرآورده ای است که بعد از برش نفت سفید به دست می آید و به عنوان

انشعاب گاز: به خطوطی که جهت ارسال گاز از خطوط انتقال، خطوط تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی مشترک نصب می شود انشعاب اطلاق می گردد.

اشتراک ثبت شده و شماره اشتراک به وی اختصاص یافته باشد.
مصرف کننده گاز: به مشترکینی اطلاق می گردد که جریان گاز آنها پس از طی مراحل اشتراک پذیری راه اندازی شده باشد.

۶-۱- مصرف انواع فرآورده های نفتی (هزارمترمکعب)

سال	گاز مایع	سوخت هواپیما	بنزین	نفت سفید
۱۳۶۵	۰۰۰	۰/۱	۱۲۱	۱۰۴
۱۳۷۰	۰۰۰	۰/۱	۱۵۴	۱۰۵
۱۳۷۵	۰۰۰	۰	۲۱۱	۶۴
۱۳۸۰	۱۷	۰	۲۸۶	۴۱
۱۳۸۵	۱۷/۵	۰/۰۰۹	۴۳۵	۲۷ (۱)
۱۳۸۶	۱۶	-	۳۸۷	۲۸
۱۳۸۷	۱۷	-	۴۰۷	۲۶
۱۳۸۸	۱۸	۰	۳۸۷	۲۰
۱۳۸۹	۱۸	۰	۳۶۰	۱۶

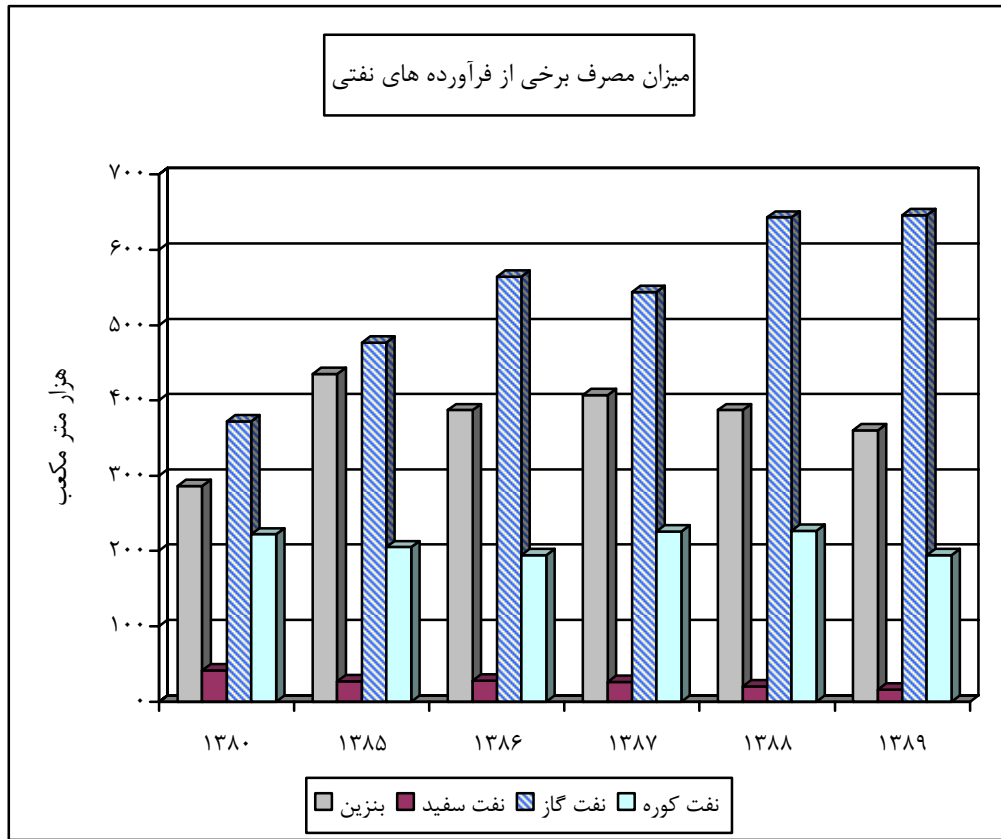
سال	نفت گاز	نفت کوره	روغن های موتور و صنعتی	قیح	سایر فرآورده ها (۲)
۱۳۶۵	۱۹۶	۲۲۶	۳	۰/۰۹	۱
۱۳۷۰	۲۴۰	۲۴۴	۴	۰/۶	۱
۱۳۷۵	۲۳۶	۲۰۷	۶	۰/۳	۰/۱
۱۳۸۰	۳۷۲	۲۲۲	۷	۷۰	۲
۱۳۸۵	۴۷۷	۲۰۵	۰	۰/۹	۱/۹
۱۳۸۶	۵۶۴	۱۹۴	۰	۰	۲/۵
۱۳۸۷	۵۴۳/۵	۲۲۶	۰	۰	۲
۱۳۸۸	۶۴۳	۲۲۷	۰	۰	۱
۱۳۸۹	۶۴۶	۱۹۴	۰	۰	۰/۸

۱- کاهش در میزان مصرف نفت سفید به دلیل مدیریت عرضه و کنترل مصرف و استفاده از گاز طبیعی (تبدیل سوخت) می باشد

۲- سایر شامل انواع حلال می باشد.

مأخذ- شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران- منطقه قم

نمودار شماره (۱-۶)

مبنا جدول شماره (۱-۶)

۶-۲- تعداد مخازن و جایگاه های فروش مواد سوختی

تعداد جایگاه						مخازن مواد سوختنی		سال
بنزین، نفت گاز و CNG (۱)		CNG (۱)		بنزین و نفت گاز		ظرفیت (میلیون لیتر)	تعداد	
خصوصی	دولتی	خصوصی	دولتی	خصوصی	دولتی			
...	۲	۵۸۱۳۶۵
...	۲	۶۲۱۳۷۰
...	۳	۷۴۱۳۷۵
...	۴	۹۶ ۱۳۸۰
...	۳/۶	۷۸ ۱۳۸۵
...	۴/۱	۹۷ ۱۳۸۶
...	۴/۲	۱۰۰ ۱۳۸۷
۱۲	۰	۱	۱۰	۲۲	۰	۵/۳	۱۲۲ ۱۳۸۸
۱۴	۰	۱	۱۴	۲۵	۰	۶/۲	۱۴۰ ۱۳۸۹

تعداد شعب فروش نفت	تعداد پمپ				سال
	CNG (۱)	نفت سفید	نفت گاز	بنزین	
۲۳۰	...	۱۴	۴۲	۶۲۱۳۶۵
۲۳۵	...	۱۵	۴۳	۶۳۱۳۷۰
۲۱۸	...	۱۸	۴۷	۶۸۱۳۷۵
۱۳۲	...	۱۹	۵۰	۹۴ ۱۳۸۰
۲۳۶	...	۱۰	۶۵	۱۹۴ ۱۳۸۵
۲۳۶	...	۱۰	۶۷	۲۰۶ ۱۳۸۶
۲۳۶	...	۱۰	۹۰	۲۷۱ ۱۳۸۷
۲۳۶	۹۷	۱۰	۸۰	۱۸۷ ۱۳۸۸
۲۳۶	۱۰۳	۱۰	۹۴	۲۲۱ ۱۳۸۹

۱ - شامل یک جایگاه عرضه سوخت LPG می باشد.
 مأخذ- شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران- منطقه قم

۶- نفت و گاز - سالنامه آماری استان قم - ۱۳۸۹

۳-۶- طول خطوط انتقال، تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده و تعداد انواع انشعاب،
تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی

سال	شبکه گذاری بر حسب کیلومتر	تعداد شهرهای گازرسانی شده	تعداد روستاهای گاز رسانی شده	تعداد انشعاب	
				جمع	خانگی تجاری
۱۳۶۵	...	۱	۰	۱۶۰۷	۱۶۰۷
۱۳۷۰	...	۱	۰	۱۵۷۷۰	۱۵۷۷۰
۱۳۷۵	...	۱	۰	۱۸۰۳۲	۱۸۰۳۲
۱۳۸۰	۱۳۹۲	۱	۰	۳۹۴۴۱	۱۰۸۱۱۳
۱۳۸۵	۱۸۸۹	۵	۱۷	۱۲۸۴۱۴	۱۲۸۸۰۰
۱۳۸۶	۲۱۰۶	۵	۲۰	۱۳۲۳۷۹	۱۳۲۷۸۱
۱۳۸۷	۲۲۴۲	۶	۵۸	۱۳۶۷۵۶	۱۳۷۳۵۰
۱۳۸۸	۲۳۴۸	۶	۷۱	۱۴۱۷۲۲	۱۴۲۵۹۸
۱۳۸۹	۲۵۴۸	۶	۸۱	۱۴۵۲۰۴	۱۴۶۵۰۹

سال	مصرف گاز طبیعی (میلیون مترمکعب)	تعداد مصرف کننده		
		خانگی	تجاری	صنعتی
۱۳۶۵	...	۱۰۶۷	۲۷	...
۱۳۷۰	...	۳۸۴۷۹	۵۴۷	...
۱۳۷۵	...	۴۵۹۳۲	۸۳۷	...
۱۳۸۰	۱۵۳۹۶۱	۱۵۳۹۶۱	۴۵۹۱	۸۳
۱۳۸۵	۱۹۸۵۵۱	۱۹۸۵۵۱	۶۴۱۲	۲۵۷
۱۳۸۶	۲۰۷۵۲۷	۲۰۷۵۲۷	۷۴۵۱	۳۸۲
۱۳۸۷	۲۱۸۴۳۱	۲۱۸۴۳۱	۸۲۸۲	۴۵۸
۱۳۸۸	۲۳۲۲۷۲	۲۳۲۲۷۲	۹۴۸۳	۱۰۰۱
۱۳۸۹	۲۴۷۱۲۵	۲۴۷۱۲۵	۱۰۰۹۹	۱۲۲۰

مأخذ - شرکت ملی گاز ایران - منطقه قم